

Spis treści

Wprowadzenie. Od strachu przed Niemcami do postrzegania „kryzysu niemieckiego”	13
Tajemnica poliszynela	13
Powrót Bismarcka? Powrót rzeczywistości	17
Ucieczka przed syrenami Bainville’a	20
Niemcy, dobrobyt i pokój	23
Jak czytać tę książkę?	26

CZĘŚĆ PIERWSZA NIEMCY I WAHANIA MOCARSTWA

Rozdział I. Francuskie lęki przed Niemcami	31
„Czy Niemiec trzeba się bać?”	31
„Zjednoczenia nie będzie”	34
Czytajmy znowu Jaurès’a	40
Francja i Niemcy wobec „oligarchizacji” społeczeństw zachodnich	43
Przełom lat 2000–2002	50
Francja, Niemcy i populizm	55
Francuskie stereotypy na temat polityki Niemiec	59

Rozdział II. Zjednoczone Niemcy a skrajna prawica	69
Powrót Niemiec: powrót ksenofobii?	69
Brak „charyzmatycznego przywódcy” i zjednoczonej siły faszystowskiej	83
O tym, jak CDU rezygnuje z podjęcia tematu imigrantów w kampanii wyborczej	88
Młodzież – pomiędzy odrzuceniem skrajnej prawicy a przemocą narastającą w społeczeństwie	91
Los imigrantów pochodzenia tureckiego w społeczeństwie niemieckim	93

Rozdział III. Niemcy a krwawy rozpad Jugosławii	99
Odpowiedzialność Europy i Stanów Zjednoczonych za dezintegrację Jugosławii	99
Szczególne odpowiedzialność Niemiec	113

Jak doszło do udziału Niemiec w operacjach wojskowych skierowanych przeciwko Serbii?	118
Imperializm niemiecki?	120
Dyplomacja bez skrupułów?	127
Rozdział IV. Realpolitik Joschki Fischera	137
Kontynuacja polityki Kohla wbrew woli elektoratu	137
Dyplomacja niemiecka a kryzys w Kosowie	141
Polityka prowadzona dalej innymi środkami	144
Znacząca odpowiedzialność Joschki Fischera za wybuch wojny w Kosowie	149
Sportowe buty Joschki Fischera	152
Zabawy realpolitików	156
Rozdział V. Pacyfistyczna taktyka Gerharda Schrödera	162
Aktywność dyplomatyczna, która sprawia złe wrażenie	162
Wojna z Afganistanem: rozbieżność pomiędzy rządzącymi a opinią publiczną	166
Słabe wysiłki RFN na rzecz obrony	169
Nie pójdziemy do Iraku	173
Interesy Niemiec	175
Przejawy niemieckiego gaullizmu	178
Gerhard Schröder, Rosja i Turcja	183
Rozdział VI. Obowiązek pamięci historycznej a pragmatyzm ery Schrödera	187
Spór na temat zbrodni Wehrmachtu	188
Kłopoty z pamięcią pokolenia 1968	196
Debata na temat „eugeniki liberalnej”: samodzielne wybory Niemiec	202

CZĘŚĆ DRUGA

W POSZUKIWANIU UTRACONEGO MODELU

Rozdział VII. Powstanie pierwszego „modelu nadreńskiego”: ordoliberalizm (1949–1963)	223
Podstawy polityki Konrada Adenauera	226
Model Erharda	228
Podstawy powojennego liberalizmu niemieckiego	233
Granice liberalizmu epoki Adenauera: pokusa zdobycia broni nuklearnej	242
Heinemann kontra Adenauer	248

Rozdział VIII. Blaski i cienie socjaldemokracji: druga wersja „modelu nadreńskiego” (1963–1982)	253
Willy Brandt i „drugie ustanowienie RFN”	253
Willy Brandt i nowa polityka wschodnia (<i>Ostpolitik</i>)	258
Tryumf „zachodnioniemieckiego modelu społecznego”	259
Kryzys roku 1973 i jego wpływ na „model niemiecki”	267
Helmut Schmidt: nowa „potęga niemiecka” i powrót do polityki zagranicznej Adenauera	273
Debata z lat 1977–1983: model niemiecki a <i>Sonderweg</i>	279
Rozdział IX. Helmut Kohl i chwilowy tryumf „neobismarckizmu” (1982–1992)	283
Co to jest neobismarckizm?	283
Koniec okresu ideologii	286
Nieoczekiwany powrót realizmu narodowego	291
Jak zapomina się o wszystkich regułach ustanowionych przez Ludwiga Erharda	297
O wprowadzeniu euro i innych naruszeniach suwerenności narodu niemieckiego	306
Rozdział X. Koniec modelu socjaldemokratycznego	310
„Antycud”	317
Debata na temat: „Niemcy jako ośrodek przemysłowy”	324
Rozdział XI. Niemcy Schrödera: granice chęci reform	339
Prawdziwe dane na temat wzrostu gospodarczego i zadłużenia	339
Nowy ordoliberalizm?	342
Neokeynsizm dla zjednoczonych Niemiec?	343
„Kolega pracodawców”	346
Bez „rewolucji schröderowskiej”	349
Hamulce demograficzne	352
Społeczeństwo, które nie rezygnuje z walki o swoją przyszłość	361
Przyspieszenie reform po ponownym sukcesie wyborczym Gerharda Schrödera	368
Elektorat: między koniunkturalnym niezadowoleniem a historycznym schyłkiem chrześcijańskiej demokracji	371
Czyżby następowało ożywienie tempa niemieckiego rozwoju gospodarczego?	376
Rozdział XII. „Model niemiecki” a „model europejski”	379
Interesy Niemiec. Interesy Europy	379
Wolna wymiana i protekcjonizm	389

Rezygnacja z „preferencji wspólnotowej” i wzrost bezrobocia w Europie	393
Tyrania dolara	397
Chirac i Schröder: ku „europejskiemu neogaullizmowi”?	401
Zakończenie	411
Podziękowania	418
Bibliografia	421
Wykaz ważniejszych skrótów	427
Indeks	429